

Krátka správa z vykonanej kontroly postupu colných orgánov pri správe spotrebných daní, výkone daňovej kontroly, súvisiacom rozhodovacom konaní a realizácia programu výber daní za rok 2006

V súlade s plánom kontrolnej činnosti NKÚ SR vykonal v období marec až jún 2007 kontrolu postupu colných orgánov pri správe spotrebných daní, výkone daňovej kontroly, súvisiacom rozhodovacom konaní a realizácii programu výber daní v rokoch 2004, 2005 a 2006.

Účelom kontroly bolo overiť súlad postupu colných orgánov pri správe spotrebných daní, výkone daňovej kontroly a súvisiacom rozhodovacom konaní s príslušnými právnymi predpismi, s dôrazom na konanie colných orgánov zamerané na odhaľovanie daňových únikov a posúdiť realizáciu programu výber daní vo vybraných podprogramoch a projektoch s cieľom vyhodnotiť zabezpečenie efektívneho výberu daní v správe colných orgánov v roku 2006.

Predmetom kontroly bola evidencia vybraných typov daňových subjektov v roku 2004, 2005 a v roku 2006, v členení podľa druhu spotrebnej dane, postup colných úradov pri výkone daňovej kontroly v oblasti spotrebnej dane z minerálneho oleja, liehu a tabakových výrobkov podľa príslušných zákonov o spotrebnej dani a postup colných orgánov v odvolacom konaní podľa zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná v Colnom úrade (ďalej len „CÚ“) Bratislava, Nitra, Trnava a v Colnom riaditeľstve Slovenskej republiky (ďalej len „CR SR“).

NKÚ SR vykonanou kontrolou zistil, že colné úrady v niektorých prípadoch evidovali daňové subjekty, ku ktorým nemali žiadne písomné doklady, nevyradili daňový subjekt z evidencie napriek jeho žiadosti o zrušenie evidencie, nevykonali daňovú kontrolu v súvislosti s ukončením činnosti daňového subjektu, nevykonali daňovú kontrolu v daňovom subjekte od septembra 2005, čím postupovali v rozpore s príslušným zákonom o spotrebnej dani resp. zákonom o správe daní a poplatkov.

V rámci výkonu kontroly NKÚ SR využil program APV Spisová služba právneho odboru za účelom vyhľadávania jednotlivých podaní, kontroly postupu pri ich vybavovaní a dodržiavaní zákonných lehôt pričom zistil, že v elektronickej evidencii právneho odboru nebolo možné spoľahlivo identifikovať podané odvolania proti rozhodnutiam colných úradov a súvisiace úkony CR SR ako odvolacieho orgánu.

Kontrolou dodržiavania zákonných lehôt na rozhodnutie v odvolacom konaní bolo zistené, že CR SR v 22 prípadoch nedodržalo lehoty na rozhodnutie stanovené v § 30a zákona o správe daní a poplatkov, v 25 prípadoch nedodržalo ani náhradnú lehotu, ktorú stanovilo Ministerstvo financií SR a v 6 prípadoch nekonalo vôbec.

Na základe uvedených zistení NKÚ SR konštatuje, že program APV Spisová služba neslúži v plnej miere svojmu účelu pri doteraz vynaložených finančných prostriedkoch zo štátneho rozpočtu, pričom od mája 2005 predstavujú zmluvné náklady pre colnú správu SR mesačne 1 094 800 Sk vrátane DPH.

V rámci vyhodnotenia podprogramu 07202 – výber ciel a daní v správe colných orgánov bolo posúdené plnenie stanovených cieľov projektu 0720202 – výkon funkcií colnej správy a projektu 0720203 – rozvoj informačného systému výberu ciel a daní v správe colných orgánov pričom bolo zistené, že:

- v roku 2005 a 2006 nebol splnený cieľ zvyšovať podiel dodatočne zaplatenej dane na rozdiel medzi dobrovoľne priznanou daňou a vymeranou sumou cla a zaplatenou daňou a sumou cla v lehote splatnosti, keď colná správa SR v roku 2005 dosiahla podiel na úrovni 73,93 % oproti plánovaným 80,0 % a v roku 2006 len 60,87 % oproti plánovaným 81,0 %,
- v roku 2006 nebol splnený cieľ dosiahnuť podiel zaplatenej dane a cla na základe kontrolnej činnosti na zaplatenej dani a cle v riadnom termíne najmenej na úrovni 0,13 %, keď colná správa SR dosiahla podiel len na úrovni 0,08 %,
- v roku 2006 nebol splnený cieľ dosiahnuť, aby 5 % daňových priznaní v správe colných úradov bolo podaných elektronicky, keď dosiahnutá skutočnosť predstavovala 0 %.

Vzhľadom na kontrolou zistené skutočnosti NKÚ SR odporúča posúdiť vhodnosť výberu cieľov a merateľných ukazovateľov pre dosiahnutie stanovených zámerov colnej správy s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov na jednotlivé ciele projektov v rámci podprogramu 07202 – výber ciel a daní v správe colných orgánov.

V rámci vykonanej kontroly NKÚ SR posúdil výber spotrebných daní v roku 2004, 2005 a 2006 a náklady s ním spojené, so zreteľom na príslušný počet zamestnancov, na počet registrovaných daňových subjektov, na počet vykonaných daňových kontrol a na výšku dorubenej spotrebnej dane po daňovej kontrole.

Na základe vykonanej analýzy je možné konštatovať, že najväčší nárast výberu spotrebných daní v bol v roku 2005. Pri porovnaní roku 2005 a 2006 bol rast výberu spotrebných daní mierny, pričom u niektorých komodít (pivo a víno) mal dokonca klesajúcu tendenciu.

Výber spotrebných daní pripadajúci na jedného zamestnanca mal tiež rastúcu tendenciu, keď sa postupne zvyšoval zo sumy 33 435 tis. Sk v roku 2004 na 37 137 tis. Sk v roku 2006.

Na základe porovnania počtu registrovaných daňových subjektov pripadajúcich na jedného zamestnanca v colných úradoch je možné konštatovať nielen ich značný nárast ale aj značne rozdielne zaťaženie jednotlivých colných úradov, keď napríklad v roku 2006 boli najviac zaťažené Košice a Prešov (24 subjektov na 1 zamestnanca) a najmenej bol zaťažený Trenčín (4 subjekty na 1 zamestnanca).

Stav zaťaženia v oblasti výkonu daňových kontrol vyjadrený počtom kontrol na jedného zamestnanca v jednotlivých colných úradoch bol tiež značne rozdielny avšak v uvedenej súvislosti

je potrebné uviesť, že takéto porovnanie nevyjadruje časovú a obsahovú náročnosť jednotlivých kontrol.

Z hľadiska porovnania sumy dorubenej spotrebnej dane na základe vykonaných daňových kontrol bol najúspešnejší v roku 2004 CÚ Banská Bystrica, ktorý dorubil sumu 11 003 tis. Sk, čo predstavuje sumu 63 tis. Sk na jedného zamestnanca, v roku 2005 CÚ Žilina so sumou 15 824 tis. Sk, čo predstavuje sumu 116 tis. Sk na jedného zamestnanca a v roku 2006 CÚ Banská Bystrica s 84 707 tis. Sk, čo predstavuje sumu 517 tis. Sk na jedného zamestnanca. Z uvedeného porovnania je evidentné zvýšenie sumy dorubenej spotrebnej dane pripadajúcej na jedného zamestnanca, ktoré v roku 2006 bolo 8 krát vyššie oproti 2004.

Kontrolované subjekty prijali celkom 22 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude NKÚ SR následne kontrolovať.